
Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet augusti 2023

Miljö- och klimatnämnden

1 Otillåten påverkan

Sedan 2019 finns ett strukturerat sätt för Göteborgs Stad att arbeta för att motverka och hantera otillåten påverkan i form av utbildningar, ett centralt kompetensteam och metodstöd.

På vilket sätt har din organisation utvecklat sin motståndskraft/kapacitet mot otillåten påverkan?

Sedan hösten 2020 har förvaltningen tillsammans med kunskapscentrum mot organiserad brottslighet, avdelning samhällsskydd och beredskap (SOB) vid stadsledningskontoret, arbetat med att identifiera, kartlägga och utveckla verksamheten för att minska riskerna för att medarbetarna utsätts för otillåten påverkan.

En plan för att motverka otillåten påverkan togs fram 2021. Den ses över regelbundet i syfte att stärka miljöförvaltningens kollektiva kapacitet att motstå otillåten påverkan. Målet är att förvaltningen ska kunna fatta rättssäkra beslut och att medarbetarna ska ha en god arbetsmiljö.

Under 2022 har samtliga chefer på förvaltningen genomfört grundutbildning i arbete mot otillåten påverkan. En pilotutbildning mot hot, våld och konflikter har genomförts på enheten för hälsoskydd. Syftet med denna utbildning är att förebygga hot och våld i arbetsrelaterade situationer. Målet för oss var att testa pilotutbildningen inför en eventuell implementering i staden.

Sammantaget kan förvaltningen konstatera att medarbetarna har en god riskmedvetenhet och är rustade för att hantera de situationer som uppstår. Förvaltningen har rutiner för att hantera situationer med risk för hot och våld, dessa ses över löpande och uppdateras vid behov.

I samband med ett APT under hösten 2023 kommer samtliga medarbetare på förvaltningen att arbeta med personsäkerhet. Dessutom ska all personal genomföra stadsledningskontorets webbutbildningar om otillåten påverkan och personsäkerhet.

På vilket sätt rapporteras misstänkt otillåten påverkan som organisationen och dess medarbetare utsätts för?

Risken för att personalen utsätts för otillåten påverkan samt hot och våld är hög, medan risken för att personalens beslutsfattande påverkas är låg. Det kan dock noteras att antalet inrapporterade händelser ökade något 2022, vilket förutspåddes i säkerhetsrapporten för 2021. Detta på grund av ökad kunskapsnivå och vana att rapportera händelser. Hittills under 2023 har sex händelser, rubricerade som otillåten påverkan, rapporterats och lämpliga åtgärder är vidtagna.

Avvikelse rapporteras via IA, följs upp av chef och omhändertas genom att lämpliga åtgärder genomförs. Rapportering sker i FSG varje månad, och säkerhetssamordnaren får löpande rapporter. Varje månad träffas avdelningschefer och säkerhetsfunktionen för planering av åtgärder samt uppföljning av resultat. Utgångspunkt för detta är de sex säkerhetsområdena: fysisk säkerhet, informationssäkerhet, krisberedskap, civilt försvar, personsäkerhet och säkerhetsskydd.

2 Upphandling och avtal

Omfattning av kontrollarbete

Miljöförvaltningen hanterade totalt 31 direktupphandlingar med varierande grad av komplexitet under perioden juli 2022 till och med juni 2023

Förvaltningen förstärker kontrollarbetet mot fusk och felaktigheter i inköp och upphandling dels genom att tillämpa en reviderad rutin för att hantera avvikelser vid inköp där allt diarieförs, dels har vi sedan ett antal år tillbaka en samordnad inköpsorganisation med ett fåtal involverade personer för att minska risker kring felaktigheter vid inköp.

Förvaltningen avser att under hösten 2023 omfördela personalresurser för att stärka inköpsfunktionen med en halv tjänst, och därmed möjliggöra utökad kontroll för att motverka fusk och felaktigheter. Inköpsfunktionen erbjuder kompetenshöjande insatser för de som ska genomföra inköpsarbete.

Under pågående avtal

Under avtalsperioden juli 2022 till och med juni 2023 har förvaltningen kontrollerat 30 av alla hanterade avtal (så gott som samtliga). Urvalet för fördjupad granskning görs utifrån avtalets karaktär och genom stickprov vid registrering av avtal.

Vid den fördjupade granskningen upptäcktes inga tecken på fusk eller andra felaktigheter. Hur förvaltningen väljer att hantera eventuella upptäckta felaktigheter styrs av vilken typ av felaktighet det handlar om. Berör det exempelvis ramavtal informerar förvaltningen inköp- och upphandlingsförvaltningen.

Att ange befintlig resurssättning som arbetar enbart med kontroll, granskning och uppföljning av avtal är svårt då detta är inbyggt i det kontinuerliga arbetet hos inköpsfunktionen.

Polisanmälningar och information

Under perioden juli 2022 till och med juni 2023 har inga polisanmälningar kopplat till fusk och felaktigheter vid inköp och upphandlingar gjorts.

Vid upptäckt av felaktigheter eller fusk under pågående avtal delar förvaltningen informationen med andra förvaltningar och bolag via stadens nätverk och inköp- och upphandlingsförvaltningen.

3 Lagstadgat tillsynsarbete

Vilken lagstiftning reglerar tillsynsverksamheten?

Miljöförvaltningen har en omfattande kontroll och tillsynsverksamhet inom flera lagstiftningsområden och vi genomför flera tusen kontroller per år. De största lagstiftningsområdena är:

- Miljöbalken
- Livsmedelslagen
- Alkohollagen
- Lagen om tobak och liknande produkter

Därutöver har vi ett antal följdlagstiftningar och andra lagstiftningar där kontroll av lagefterlevnad utförs av miljöförvaltningen.

Vilka typer av verksamheter utövar ni tillsyn på/över?

Miljöförvaltningen utför tillsyn och kontroll på ett antal olika verksamheter som bland annat fordonstvättar, bilverkstäder, solarium, tatuerare, boendemiljöer, skönhetssalonger, frisörer, avfallsanläggningar, restauranger, livsmedelsbutiker, livsmedelsgrossister, livsmedelsimportörer, livsmedelstillverkare, med mera.

Hur ofta genomförs tillsynsbesök?

Verksamheterna besöks för planerad kontroll med olika kontrollintervall baserat på kontrollbehov som i sin tur är baserat på risken som verksamheten innebär för människors hälsa och miljön, samt vid inkommande av klagomål (så kallad händelsestyrd kontroll). Alla verksamheter/verksamhetsområden genomgår en så kallad riskklassning enligt föreskrifter från de vägledande myndigheterna och denna leder fram till ett definierat tillsyns- eller kontrollbehov.

Vilka andra förvaltningar eller myndigheter samarbetar ni med i tillsynsarbetet?

Vi samverkar bland annat med följande statliga myndigheter; Skatteverket, Polisen, Gränspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Tullverket, Arbetsmiljöverket, Försäkringskassan.

På kommunal nivå samverkar vi med Räddningstjänsten, stadsbyggnadsförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen, med flera.

Information som framkommer vid tillsynen delas den med andra förvaltningar eller myndigheter?

Ja, vi delar med oss av information inom sekretesslagstiftningens ramar.

Vilka sanktioner tillämpas i tillsynsarbetet?

Det finns en ett antal olika möjligheter för sanktioner, som är olika ingripande:

- Beslut med krav om förbättring, eller beslut om förbud
- Beslut med vite med krav om förbättring, eller förbud
- Om verksamheten har ett godkännande för livsmedelsanläggning kan detta återkallas vid allvarliga

brister.

- Åtalsanmälan
- Besluta om sanktionsavgift
 - vid upptäckt av oregistrerad livsmedelsanläggning
- Beslut om miljösktionsavgift
 - om en verksamhet startar sin verksamhet utan att anmäla, till exempel tatuerare, fotvårdare med flera.
- Möjlighet till rättelse på felandes bekostnad (miljö). Kan vara sanering, bortforsling och eller destruktion
- Beslut om varning och försäljningsförbud för folköl.
- Beslut om erinran, varning och återkallelse avseende serveringstillstånd.
- Beslut om varning och återkallelse avseende försäljningstillstånd för tobak.
- Beslut om varning och försäljningsförbud för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare
- Beslut om varning och försäljningsförbud för tobaksfria nikotinprodukter

Beslut/förbud, som då gäller omedelbart, kan meddelas på plats vid allvarliga brister.